

ESETTANULMÁNY

„A fizikai aktivitás és a sport magyarországi dimenzióinak feltárása”

TÁMOP-6.1.2/11/2-2012-0002 kódszámú projekt

„A lakosság egészségfejlesztését szolgáló fizikai aktivitás szakmai támogatása és a szabadidő-sportolói közösségek bővítése”
célú pályázati konstrukció keretében végzett
módszertani kutatás eredményeiről

Sportmenedzsment szervezési és jó gyakorlatok feltérképezése 6. téma keretében

Szerző

Kassay Lili

Cím

Nike Budapest Félmáraton

Konzorciumvezető

Magyar Sportmenedzsment Társaság (MST)

Konzorciumi partner

Magyar Sporttudományi Társaság (MSTT)

2014. május

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

település	község <5000 fő	kisváros 5000-20e fő	középváros 20e-100e fő	nagyváros 100e-1000e fő	főváros/ országos
célcsoport	lakosság	fiatalok-idősek	hátrányos h.	fogy. élők	nők
lebonyolító	önkormányzat	civil szervezet	oktatási int.	sportegyesület	vállalat
tevékenység	szabadidősport	egészségmegőrző	sportjátékok	képzés	egyéb
időtartam	1 nap	2-3 nap	heti	havi	folyamatos
rendszeresség	évente	félévente	szezonális	havi	eseti

ADATLAP:

Projekt hivatalos neve: **Nike Félmaraton**

Projektgazda: Budapest Sportiroda

Projekt témája: Szabadidősport, futás, társadalmi felelősségvállalás

Projekt időtartama, rendszeressége: évente, egy nap

Projekt célcsoportja: 12+ éves diákok, férfiak, nők, családok

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A budapesti félmaratont a „hőskorban”, 1984-1993 között az IBUSZ Maraton, illetve a MARS Maraton keretén belül rendezték meg. Finanszírozási nehézségek miatt két év kimaradt a Budapest Maraton sorozataiból, majd 1996-ban két új névadó szponzorral, és két külön programsorozatként újjáéledt a budapesti maratonisták szabadidős versenye. Ebben az évben Kaiser’s-Plus Budapest Maraton néven futottak a maratonisták, és Nike Budapest Félmaraton néven a félmaraton távot futók. Mindkét verseny a korábbi tavaszi időpontról átkerült az őszi versenynaptárba. A Budapest Sportiroda (BSI) 2008 óta a saját futórendezvényei keretén belül mindig lehetőséget biztosít a jótékonyági szervezetek – a Bátor Tábor jótékonyági futóközösségének, az Éléménykülönítménynek, valamint a Suhanj! Alapítvány önkénteseinek – és a futó-, illetve szurkolói nagyközönség egymásra találásához. 2011-ben egy, a Büntetés-végrehajtási intézetekben (BV) tartott, a futás szemléletformáló erejéről szóló előadásorozatot követően elkészítették egy, a „fele rabruha fele a társadalomba beilleszkedést szimbolizáló makulátlan, szív felőli oldalon található mezzéssel” egyedülálló

futómezt. A külföldi példák nyomán, azokból ötleteket, megoldásokat keresve, a hazai igényekhez, lehetőségekhez igazítva a BSI hosszú évek alatt építette fel a Budapest Félmaratont, illetve a félmaratoni futások tavaszi, nyári, őszi és téli rendszerét. Az eseményszervezés állt a középpontban a fejlesztések első szakaszában. Ez a munka kiegészült az egyre nagyobb létszámú, és az exponenciálisan megnövekedő számú országokból érkező külföldi versenyzőknek nyújtott szolgáltatásokkal. Mivel a folyamatosan növekedő létszámú, bővülő versenyszámú futónak nem alapozható pályázati és központi forrásokra, a BSI tudatosan bővítette és formálta a futóversenyt, építette az ismertségét és elismertségét, és erre alapozva szélesítette a rendezvény szponzori körét. A BSI a budapesti félmaraton futás 25. évfordulója alkalmából megalapította a Budapest Félmaraton Jubileumi Futók Klubját (JFK). 2011-ben elindította a FélmaratonMánia tavasz-nyár-ősz-tél sorozatot „Fuss félmaratont minden évszakban!” felszólítással. A sorozat lényege, hogy a sorozatban résztvevő négy egymást követő évszakban fusson félmaratont 1 vagy 2 naptári év alatt. Tavasszal a Telekom Vivicitá Félmaratonon, nyáron a K&H olimpiai maraton és félmaraton váltóban vagy egyéni félmaraton távon, ősszel a Budapest Félmaratonon, télen pedig a novemberi Balaton Maraton és Félmaratonon. Rendezvényein egyébként a BSI 2008 óta áll jótékony célok mellék szervezőként és támogatóként is. A Nike Budapest Félmaraton (2014-től Wizz Air Budapest Félmaraton) futóverseny célcsoportja a jogtulajdonos szempontjából kettős. A félmaraton táv elsődleges célcsoportja a 12 éves vagy annál idősebb futók, másodlagos célcsoportja a nézők, akik a futóverseny teljes útvonalán biztatják a futókat. Szponzorként azok a cégek, akik egyetértenek az aktív, sportos, rendszeres mozgással töltött szabadidő egészségmegőrző, életminőséget meghatározó szerepével, és tudatossá tételével. Továbbá a BSI jótékonyági stratégiájának megfelelően a jótékonyági szervezetek. A futók számára az öltözőt és a ruhatárat a szervezők a Petőfi Rendezvényközpontban alakítják ki. A versenyközpont és a rajt közelében, valamint a frissítőállomásoknál, továbbá a váltóhelyeken kihelyezett mobil WC-k is a futók rendelkezésére állnak. A Nike Budapest Félmaraton 21 kilométeres távjának futói a Palme Ház elől indulnak, és oda is érkeznek vissza. 2013-ban a megnövekedett indulói létszám miatt – a korábbi évektől eltérően – szakaszos rajttal. A Nike Budapest Félmaraton Párban és a Nike Budapest Félmaraton Trió futói a félmaraton egyéni mezőnyével együtt, a tervezett tempónak megfelelő zónából egyszerre indulnak. A páros és a trió versenyein limitált az indulók létszáma, összesen 1.500 csapat nevezhet. Kerekesszékes és handbike-os versenyzők is indulhatnak a félmaraton versenyen. A teljes útvonal minden egyes kilométerénél egy 2 méter magas táblán jelzik a szervezők a megtett kilométer számát. Ezzel

is ellenőrizhető az útvonal és a választott iram. Az egymást 2, illetve 3 km-enként követő frissítőállomásokon zuhany, víz, energiatartalék, banán, szőlőcukor – különböző csoportosításban és sorrendben – várja a futókat. A tervezett perc/km sebesség függvényében – piros, fehér, zöld és kék lufikkal jelölve – iramfutók segítik a célba érést, előre megadott iramtáblázat alapján. A mezőnyt záróbusz követi. Ha a mezőny utolsó futója a 7 perc 10 mp/km tempónál gyorsabban fut, akkor az ő tempójában követi őt a busz. Ha valakit beér a záróbusz, akkor fel kell szállnia, az időmérő chipet le kell adnia, rajtszámát áthúzzák, és a célterületre már nem léphet be.

A rendezvény finanszírozása döntő részben piaci alapú. A futók nevezési díjain túl a különböző szintű szponzori együttműködések teremtik meg az alapját a futónak finanszírozásának. A Nike Budapest Félmaraton (2014-től kezdődően a Wizz Air) névadójának szponzori szerepvállalása mellett több kiemelt társszponzor, illetve számos társszponzor is csatlakozik a félmaraton futásokról szóló sport és szabadidős naphoz. A névadó szponzori és társszponzori kapott szolgáltatások körülbelül 90 százalékban megegyeznek egymással – kivéve magának a névadásnak a jogát és előnyeit. A Nike Budapest Félmaraton – a SPAR Budapest Maraton feladataival megegyezően - egy összetett, komplex esemény, melynek a kommunikációját már az összetett célcsoport meghatározása is erőteljesen befolyásolja. A szervezők a hosszú, több évtizedes, hazai és a külföldi tapasztalatokat is végiggondolva megkülönböztetett figyelemmel kezelik a különböző korosztályú és különböző távokon induló futókat (hazaiakat, illetve külföldieket), a versenyszervezés érintettjeit, legyenek azok a hivatalos szervek, vagy a korábban elsősorban az útlezárásokkal foglalkozó média, a szponzorok, a jótékonyági programok érintettjei, nem utolsósorban a nézőközönség, és a kicsábításukban aktívan résztvevő művészek, kulturális csoportok. A regisztrált indulók száma az 1996-os kezdetektől (3.000 fő) az évek során megnégyszereződött (2013-ban 12.000 fő). A bemutatott fejlődés motorja egyértelműen az a vízió, amit a BSI vezetése formált meg, ami folyamatosan a szeme előtt lebeg, s melynek az eléréséhez – a külföldi mintákat folyamatosan követve, elemezve – kialakítja a következő évek elérendő céljait, és a megvalósításukhoz vezető stratégiát. A BSI-nek az a jövőképe, hogy évi szinten összesen négy különböző, tízezer induló feletti versenyt szervez a következő években (az összindulók száma a SPAR Budapest Maraton esetében 21.930, Vivicitán 15.600, Wizz Air Budapest Félmaratonon 12.500, Balatonátúszáson 10.000, Maratonváltón 8.500 fő).

TARTALOMJEGYZÉK

A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA	6
SZERVEZET / TELEPÜLÉS STRATÉGIÁJA, PROJEKTTERVEZÉS.....	7
PROJEKT CÉLJA, CÉLCSOPORTJA.....	10
PROJEKT PÉNZÜGYI HÁTTERE, FINANSZÍROZÁSA	14
A PROJEKT KOMMUNIKÁCIÓS SAJÁTOSSÁGAI.....	17
Futók.....	17
Klasszikus maraton útvonalán szurkoló nézők	18
EREDMÉNYEK	19
A PROJEKT HATÁSAI, DISSZEMINÁCIÓ	21
FÜGGELÉK.....	25

A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA

A budapesti félmaratont a „hőskorban”, 1984-1993 között az IBUSZ Maraton, illetve a MARS Maraton keretén belül rendezték meg. Finanszírozási nehézségek miatt két év kimaradt a Budapest Maraton sorozataiból, majd 1996-ban két új névadó szponzorral, és két külön programsorozatként újjáéledt a budapesti maratonisták szabadidős versenye. Ebben az évben Kaiser's-Plus Budapest Maraton néven futottak a maratonisták, és Nike Budapest Félmaraton néven a félmaraton távot futók. Mindkét verseny a korábbi tavaszi időpontról átkerült az őszi versenynaptárba. 1996-ban a félmaratonon (21 km) és a minimaratonon (5 km) távokon közel 3.000 versenyző indult el a rajtjelre a Széchenyi-fürdőtől. A következő évben 2.600-an vágta neki a távnak, és mind a nőknél, mind a férfiaknál a győztesek a legjobb időeredménnyel szakították át a célszalagot. A verseny népszerűsége egyre nőtt, a futók és a nézők száma is folyamatosan gyarapodott az évek során. A célhoz vezető utolsó 300 méteren hajrázókat rendszeresen több ezer néző lelkes biztatása hajtja az utolsó erőbedobásra. Egyre több ismert, népszerű közéleti ember kapcsolódik be maga is, és futja le a távot. 2000-től a Nike Budapest Félmaraton része (volt) az Ifjúsági és Sportminisztérium (ISM) „*Sport 25, Mozdulj Velünk!*” sorozatának. A verseny 2003-ban új versenyszámokkal bővült, a „Nike Félmaraton Párban” (13 km + 8,1 km, aminek a távfelosztása az idők során változott: 11,4 km + 9,7 km) és a „Nike Ligetkör” futásokkal (3,5 km). 2011-től már háromfős csapatokban is lefutható a táv Fuss Budapest Trió néven (8,2 km + 4,6 km + 8,3km). A Budapest Sportiroda (BSI) 2008 óta a saját futórendezvényei keretén belül mindig lehetőséget biztosít a jótékonyági szervezetek – a Bátor Tábor jótékonyági futóközösségének, az Élménykülönítménynek, valamint a Suhanj! Alapítvány önkénteseinek – és a futó-, illetve szurkolói nagyközönség egymásra találásához. 2011-ben egy, a Büntetés-végrehajtási intézetekben (BV) tartott, a futás szemléletformáló erejéről szóló előadásorozatot követően elkészítették egy, a „fele rabruha fele a társadalomba beilleszkedést szimbolizáló makulátlan, szív felőli oldalon található mezzéssel” egyedülálló futómezt.

SZERVEZET / TELEPÜLÉS STRATÉGIÁJA, PROJEKTTERVEZÉS

A jogtulajdonos Budapest Sportiroda (BSI) 1989 óta, több mint két évtizede szervezi a budapesti maraton és a kapcsolódó rövidebb távokon a szabadidő-sportolók futóversenyeit. 1984-től egy évtizedig az IBUSZ – kezdetben még a BTSH égisze alatt –, majd két éves kihagyást követően előbb a Mars Maratont. Mindkét esemény részeként a félmaraton versenyeket. 1996-tól a félmaraton és maraton távokat kettéválasztották két külön versenyre, és mindkettőt a szabadidő-sportolók őszi versenynaptárba illesztették. A külföldi példák nyomán, azokból ötleteket, megoldásokat keresve, a hazai igényekhez, lehetőségekhez igazítva a BSI hosszú évek alatt építette fel a Budapest Félmaraton, illetve a félmaraton futások tavaszi, nyári, őszi és téli rendszerét. Az eseményszervezés állt a középpontban a fejlesztések első szakaszában. Ez a munka kiegészült az egyre nagyobb létszámú, és az exponenciálisan megugró számú országokból érkező külföldi versenyzőknek nyújtott szolgáltatásokkal. Mivel a folyamatosan növekedő létszámú, bővülő versenyszámú futónak nem alapozható pályázati és központi forrásokra, a BSI tudatosan bővítette és formálta a futóversenyt, építette az ismertségét és elismertségét, és erre alapozva szélesítette a rendezvény szponzori körét. A jogtulajdonos következetesen kereste a médiával való együttműködés lehetőségét, a hosszabb távú partneri kapcsolat kialakítását, hisz ezen keresztül tudta elérni a leendő futókat, szurkolókat. A saját kommunikációs eszköztárán túl (adatbázis, hírlevél, Spuri Magazin, honlap, közösségi média) médiabarterek segítségével elérte, hogy már hónapokkal a versenynap előtt témává vált a futás és a verseny a megszólítottak körében (felkészülés, edzésprogramok közzlése). Nem jelent kisebb kihívást a verseny élményének átadása sem (audiovizuális eszközök) lett legyen szó a saját vagy a partnermédia híradásairól. Ez az utómunka teremtette meg a lehetőséget, hogy ne csak a futók és családtagjaik böngésszék az eredménylistákat, hanem az érdeklődők is pozitív, inspiráló benyomást kapjanak magáról a futónapról; kedvet kapjanak a következő évi részvételhez, nekikezdenek a felkészülésnek. A BSI a budapesti félmaraton futás 25. évfordulója alkalmából megalapította a Budapest Félmaraton Jubileumi Futók Klubját (JFK). A klub tagja az lehet, aki a BSI adatbázisában vezetett eredmények alapján legalább 15 alkalommal teljesítette a Budapest Félmaraton. A klubtagok kedvezményekben részesülnek, ajándékokat kapnak. Minden 15. teljesített félmaraton után jubileumi oklevelet, és minden újabb ötödik után egy újabbat. Továbbá egy, a klub logójával díszített technikai futómezt, továbbá egyedi

rajtszámot. A klubtagok hátrajtszám viselésére is jogosultak, rajta az eddig teljesített félmaratonok számával. Minden ötödik jubileumot követő évben a BSI által rendezett félmaratonon vagy a Balatonon Maratonon a klubtagok a BSI vendégeiként indulhatnak. A Budapest Félmaraton nevezési díjából kedvezményben részesülnek. 2011-ben elindította a FélmaratonMánia tavasz-nyár-ősz-tél sorozatot „Fuss félmaratont minden évszakban!” felszólítással. A sorozat lényege, hogy a sorozatban résztvevő négy egymást követő évszakban fusson félmaratont 1 vagy 2 naptári év alatt. Tavasszal a Telekom Vivicitá Félmaratonon, nyáron a K&H olimpiai maraton és félmaraton váltóban vagy egyéni félmaraton távon, ősszel a Budapest Félmaratonon, télen pedig a novemberi Balaton Maraton és Félmaratonon. A sorozatban teljesített félmaratonok utolsó állomásán, a táv teljesítését követően a helyszínen a futó egy egyedi félmaraton-mániás érmet kap emlékül. Az eredményeket folyamatosan rögzítik, és az ötévenkénti kategóriák 1-3 helyezettei ajándék nevezést kapnak. Az életkori kategóriák: 12-15 év, 16-19 év, 20-24 év, 25-29 év, 30-34 év, 35-39 év, 40-44 év, 45-49 év, 50-54 év, 55-59 év, 60-64 év, 65-69 év, 70-74 év, 75-79 év, 80+év. A média sajátos tematikájú érdeklődését – minden érdeklő, ami az ismert emberekkel történik. Akár szakmai, akár magánéleti, akár szabadidős életük során – a BSI a szervező jogtulajdonosok a messzemenőkig ki akarják elégíteni, ügyelve, hogy a szabadidősport írott és íratlan szabályainak keretein belül maradjanak. Tudatosan bővítették a futószámokat, illetve hívnak meg sportolókat, a széles közvélemény számára is ismert szereplőket futni, jótékonykodni, a sportolás mellett kampányolni. A BSI a Nike Budapest Félmaraton versenyre is meghirdette a „Fut a cég” indulási lehetőséget. A maratonstafétát is magába foglaló céges futóverseny sorozatot hirdetett meg a BSI, mely sorozat keretében a céges csapatok a legnagyobb budapesti futóeseményeken indulhatnak (K&H olimpiai maraton és félmaraton váltó, SPAR Budapest Maraton), és eredménytől függően gyűjthetik a pontokat az összesített versenyben való lehető legjobb helyezés érdekében. Rendezvényein a BSI 2008 óta áll jótékony célok mellé szervezőként és támogatóként is. „*Csináld sportot a jótékonyágból!*” program részeként a Bátor Tábor jótékonyági futóközössége, az Élménykülönítmény tagjai egyéni, páros és trió formációban is indulnak a Nike Budapest Félmaratonon. A súlyos beteg gyerekek megsegítésére alakult közösség önkéntesei futókat toboroznak, akik vállalják, hogy felkészülésük során adományokat gyűjtenek. 2013-ban 21 futó 2,4 millió forintnyi adomány gyűjtését vállalta, mely adománnyal a daganatos és krónikusan beteg gyerekek élményterápiás táboroztatását segítik. A Suhanj! Alapítvány a látás- és mozgássérültek számára biztosít rendszeres sportolási lehetőséget több sportágban. A

Városligetben a „Suhanj” sátorban válaszolnak az alapítvány aktivistái a támogatóknak, illetve közéleti emberek, sportolók párban futnak az alapítvány támogatott látás- vagy mozgássérültjeivel.

PROJEKT CÉLJA, CÉLCSOPORTJA

A Nike Budapest Félmaraton (2014-től Wizz Air Budapest Félmaraton) futóverseny célcsoportja a jogtulajdonos szempontjából kettős.

Fogyasztók (B2C)

- A félmaraton táv célcsoportja a 12 éves vagy annál idősebb futók, Budapestről, Magyarországról vagy akár külföldről leadva a nevezésüket. A Nike Budapest Félmaraton Párban váltóban céges versenyzők is indulhatnak, amennyiben mindketten ugyanannak a cégnek az alkalmazottai.
- A másodlagos célcsoportot azok a nézők (családtagok, barátok, továbbá egyre nagyobb számban az esemény iránt érdeklődők) alkotják, akik a futóverseny teljes útvonalán biztatják a futókat.

Szponzorok (B2B): Azok a cégek, akik egyetértenek az aktív, sportos, rendszeres mozgással töltött szabadidő egészségmegőrző, életminőséget meghatározó szerepével, és tudatossá tételével.

Jótekonysági szervezetek: a BSI 2008 óta lehetőséget biztosít arra, hogy szervezetek a saját futóközösségükben indulókat toborozzanak, és az induláshoz kapcsolódóan a saját céljaik támogatására adományokat gyűjtsenek.

PROJEKT LEBONYOLÍTÁSA, TARTALMA

Nike Budapest Félmaraton (2014-től Wizz Air Budapest Félmaraton)

A 12 éves vagy annál idősebb futók a kategóriájuknak megfelelően és a választott befizetési intervallumtól függően nevezési díjat befizetve neveznek a félmaraton versenyen való részvételre. Nevezni előzetesen személyesen, e-mailben, a jogtulajdonos szervezők honlapján, valamint a futóverseny napján, a helyszínen lehet.

Versenyszám	Táv
Nike Budapest Félmaraton	21,0975 km
Nike Budapest Félmaraton Párban	11,4 km + 9,7 km
Nike Budapest Félmaraton Trió	8,2 km + 4,6 km + 8,3 km
Nike Ligetkör	3,4 km

1. táblázat. A program távjai (forrás: saját szerkesztés)

A futók számára az öltözőt és a ruhatárat a szervezők a Petőfi Rendezvényközpontban alakítják ki, a nők részére a foglalkoztatókban, a férfiak számára a nagyteremben. A bárki számára használható ruhatárat a szabadtéri színpadon jelölték ki. Zuhanyozni a célba érkezés után a Petőfi Csarnok udvarán elhelyezett zuhanykonténerekben biztosítanak lehetőséget. Noha a Petőfi Csarnok mellékhelységeit is lehet használni, a versenyközpont és a rajt közelében, valamint a frissítőállomásoknál, továbbá a váltóhelyeken kihelyezett mobil WC-k is a futók rendelkezésére állnak. A Nike Budapest Félmaraton 21 kilométeres távjának futói a Városligetből, a Olof Palme sétányról, a Palme Ház elől indulnak, és oda is érkeznek vissza. 2013-ban a megnövekedett indulói létszám miatt – a korábbi évektől eltérően – szakaszos rajttal. A mezőnyt három, létszámát tekintve körülbelül azonos nagyságú, csoportba szervezik, és egymást követő hullámokban indítják. A második és harmadik hullámhoz tartozó csoportot a futóverseny rendezői „vezetik fel” a rajtvonalhoz. Az odaérkezést követően körülbelül másfél perccel később indul a második, illetve harmadik csoportja a mezőnynek. A Nike Budapest Félmaraton Párban és a Nike Budapest Félmaraton Trió futói a félmaraton egyéni mezőnyével együtt, a tervezett tempónak megfelelő zónából egyszerre indulnak. A páros és a trió versenyein limitált az indulók létszáma, összesen 1.500 csapat nevezhet. A párban futók váltóhelye a Lánchíd pesti hídfőjénél a Pesti alsó rakparton, míg a Trió váltóhelyei a Műegyetem főépületénél, illetve az Olimpiai park alatt (Pesti alsó rakpart,

Margit hídtól délre). A váltózónákat a szervezők tereléssel és táblákkal jelzik. Váltani a rajtszámnak megfelelő váltózónában lehet a tépőzárral a bokára erősített chip átadásával és a tépőzárral való újbóli rögzítéssel (a chip csak 40 cm magasságig mér). A váltást befejező futó itt tud átöltözni, itt kapja meg a befutócsomagot, itt frissíthet. A váltóhelyeken azonban ruhatár, illetve szervezeten oda-/visszaszállítás nincs, ezeket mindenkinek magának kell megoldania. Kerekesszékes és handbike-os versenyzők is indulhatnak a félmaraton versenyen, de a mezőny végéről kell elrajtolniuk. Indulhatnak a mezőny elejéről, de a felvezető autót csak a Lehel útra kanyarodva (18,5 km) hagyhatják el. A rajtnál alá kell írniuk egy nyilatkozatot, hogy nem előzik meg a felvezető autót. Nem lehet a verseny során görkorcsolyázni, kerékpározni, rajtszám nélkül futni vagy kutyával futni. Azt a futót is kizárhatják a versenyből, akit kerékpárral vagy görkorcsolyával kísérnek. A teljes útvonal minden egyes kilométerénél egy 2 méter magas táblán jelzik a szervezők a megtett kilométer számát. Ezzel is ellenőrizhető az útvonal és a választott iram. Az egymást 2, illetve 3 km-enként követő frissítőállomásokon zuhany, víz, energiaital, banán, szőlőcukor – különböző csoportosításban és sorrendben – várja a futókat. Egyéni frissítőket nem lehet leadni egyik frissítőponthoz sem. Csak az elől és a mezőny végén futók tudják a kezükbe kapni a poharas frissítőket, a mezőny közepén versenyzőknek maguknak kell kiválni a tömegeből és elvenni. A tervezett perc/km sebesség függvényében – piros, fehér, zöld és kék lufikkal jelölve – iramfutók segítik a célba érést, előre megadott iramtáblázat alapján. A szervezők meghatározták a szintidőket, nettó és bruttó időben egyaránt. A nettó szintidő 2 óra 30 perc, a bruttó szintidő – az utolsó induló rajtidejéhez igazítva – 2 óra 46 perc. A mezőnyt záróbusz követi. A táv első harmadában (6 km-nél, 9:59-kor tervezeten), második harmadában (12 km-nél, tervezetten 10:42-kor), végül 18 km-nél (tervezetten 11:25-kor). Ha a mezőny utolsó futója a 7 perc 10 mp/km tempónál gyorsabban fut, akkor az ő tempójában követi őt a busz. Ha valakit beér a záróbusz, akkor fel kell szállnia, az időmérő chipet le kell adnia, rajtszámát áthúzzák, és a célterületre már nem léphet be. A Nike Budapest Félmaratonon Championchippel történik az időmérés, és csak Championchippel lehet a futóversenyen elindulni. A chipet a cipőre kell erősíteni. Saját chipet a nevezés leadásakor jelezni kell, a számát megadni, a chipet pedig bemutatni. A futóknak nem kell letéti díjat fizetniük, hacsak nem adják le a megadott határidőig. Ebben az esetben a BSI adatbázisában a futó egyenlegébe ezer forintot könyvelnek el. A chipet a célba érkezés után, az érem és a befutó csomag átvételét követően kell visszaadni a szervezőknek. A chip működése, és a nevezését leadóval való helyes összekapcsolása a nevezési irodában felállított számítógépen ellenőrizhető. A

verseny napján a versenyközpontban, a nevezési sátorban, a chipkontroll feliratú táblánál ellenőrzik a szervezők.

Díjazás:

- Nike Budapest Félmaraton
 - o 1-3. helyezett férfi és női versenyzőt pénzdíjjal jutalmazzák, férfiaknál 1 óra 15 percen belüli célba érkezés esetén, nőknél 1 óra 30 percen belüli célba érkezés esetén.
 - 1. hely: 100.000 Ft (bruttó)
 - 2. hely: 70.000 Ft (bruttó)
 - 3. hely: 50.000 Ft (bruttó)
 - o A Nike Budapest Félmaraton egyben a Magyarország Félmaraton Bajnokság versenye. A résztvevőknek időbónusz jár:
 - 1.02.22 / 1.08.58-on belül: 600.000 Ft bruttó bónusz pénzdíj
 - 1.03.00 / 1.11.30-on belül: 350.000 Ft bruttó bónusz pénzdíj
 - 1.04.00 / 1.13.30-on belül: 180.000 Ft bruttó bónusz pénzdíj
 - 1.05.00 / 1.16.00-on belül: 120.000 Ft bruttó bónusz pénzdíj
 -
- Nike Budapest Félmaraton Párban
 - o 1-3. helyezettek: férfi, női, vegyes kategóriákban
- Nike Budapest Félmaraton Trió
 - o 1-3. helyezettek: férfi, női, vegyes (férfiak közt értékelt) kategóriákban

Minden párban és trióban futó versenyző a futóversenyt követően sorsoláson vesz részt, ahol is a támogatók ajándékait sorsolják ki a szervezők a számukra.

A futók a különböző távokon elért eredményeket a verseny napjának délutánjától a BSI www.futanet.hu honlapján tekinthetik meg (és később akár több évre visszamenőleg is kikereshetik).

PROJEKT PÉNZÜGYI HÁTTERE, FINANSZÍROZÁSA

A Budapest Félmaraton futóverseny jogtulajdonosaként a BSI 1996 óta szervezi az őszi Nike Budapest Félmaraton szabadidősport futóversenyt. A rendezvény finanszírozása döntő részben piaci alapú. A futók nevezési díjain túl a különböző szintű szponzori együttműködések teremtik meg az alapját a futónak finanszírozásának.

Nevezési díjak / Félmaraton					
	Alap	Indult már BSI eseményen	Diák	65+ éves	Spurikártya / Futóklub
február 15-ig	10.000 Ft	6.000 Ft	5.000 Ft	2.500 Ft	4.850 Ft
április 28-ig	11.500 Ft	7.500 Ft	6.000 Ft	2.500 Ft	6.050 Ft
július 14-ig	13.000 Ft	9.000 Ft	7.000 Ft	3.500 Ft	7.250 Ft
augusztus 27-ig	14.500 Ft	10.000 Ft	7.000 Ft	3.500 Ft	8.050 Ft
szeptember 04-ig	17.500 Ft	12.000 Ft	8.000 Ft	4.000 Ft	9.650 Ft
szeptember 7-8-án	20.500 Ft	15.0 Ft			

2. táblázat. A nevezési díjak (forrás: www.futanet.hu)

A Jubileumi Futók Klubjának (JFK) tagjai a teljesítések számától függően nevezési kedvezményeket kapnak – oly módon, hogy a teljes összeget be kell fizetniük, a kedvezményt jóváírják, és bármely más BSI-eseményen érvényesíthetik az év végéig. A JFK-tagok külön asztalnál vehetik át a rajtszámukat.

Kedvezmény: 15 – 19 teljesítés esetén	25%
20 – 24 teljesítés esetén	50%
25 – 29 teljesítés esetén	75%
30 teljesítéstől	100%

Nike Budapest Félmaraton

Nevezési díjak / Félmaraton Párban						
	Alap	Indult már BSI eseményen	Diák	65+ éves	Spurikártya / Futóklub	Váltótag kedvezm. nevezési díj
május 26-ig	9.500 Ft	3.700 Ft	4.000 Ft	3.000 Ft	2.950 Ft	1.000 Ft
július 14-ig	10.000 Ft	4.200 Ft	4.000 Ft	3.000 Ft	3.350 Ft	1.000 Ft
augusztus 25-ig	11.000 Ft	4.700 Ft	4.000 Ft	3.000 Ft	3.750 Ft	2.000 Ft
szeptember 04- ig	12.500 Ft	5.700 Ft	5.000 Ft	3.000 Ft	4.550 Ft	3.000 Ft
szeptember 7-8- án	13.000 Ft	7.000 Ft				

3. táblázat. Nevezési díjak párban (forrás: www.futanet.hu)

Nevezési díjak / Félmaraton Trió				
	Alap	Diák	65+ éves	Spurikártya / Futóklub
május 26-ig	3.000 Ft	3.000 Ft	2.000 Ft	2.450 Ft
július 14-ig	3.500 Ft	3.000 Ft	2.000 Ft	2.850 Ft
augusztus 25-ig	4.000 Ft	3.000 Ft	2.000 Ft	3.250 Ft
szeptember 04-ig	5.000 Ft	4.000 Ft	2.000 Ft	4.050 Ft
szeptember 7-8-án	7.000 Ft			

4. táblázat. Nevezési díjak trió (forrás: www.futanet.hu)

A Nike Budapest Félmaraton (2014-től kezdődően a Wizz Air) névadójának szponzori szerepvállalása mellett több kiemelt társszponzor – OMV, Perwoll –, illetve számos társszponzor – Snickers, Horalky, Powerade, Natur Aqua, Coca-Cola Testébresztő Volvó, Fővárosi Vízművek, Abonett, Amway, Mentos, Cerbona Haas – is csatlakozik a félmaraton futásokról szóló sport és szabadidős naphoz. A névadó szponzori és társszponzori kapott szolgáltatások körülbelül 90 százalékban megegyeznek egymással – kivéve magának a névadásnak a jogát és előnyeit. A partneri pozíciót választó szponzorok – a gazdasági ágazatuktól függően – saját terméket, szolgáltatást megjelenítő lehetőséget is kaphatnak. Az úgynevezett „kis szponzorok” beszállítói szereppel gazdálkodhatnak: termékkel,

szolgáltatásokkal fizetnek. Ha a közvetlen helyszíni jelenlétén túl egyéb, szélesebb körű kommunikációt is igényelnek, akkor a céljai függvényében kiválasztott kommunikációs eszközökön való megjelenésért külön fizetnek. Összesen körülbelül 100-150 felület közül választhatnak. A kiállítók semmiféle tartalmi kapcsolatban nincsenek az eseménnyel, ők „csak” egy kiállító és/vagy értékesítő helyet bérelnek annak érdekében, hogy az egész napos eseményen megfordulók számára bemutassák vagy értékesítsék a termékeiket, szolgáltatásaikat.

A médiával való együttműködésnek a szponzori kapcsolatok területén is jelentősége van. Az együttműködés jellegétől, kiterjedtségétől és időtartamától függően akár a kiemelt szponzori kategóriának megfelelő együttműködés is kialakítható – barter megállapodás keretében.

A PROJEKT KOMMUNIKÁCIÓS SAJÁTOSSÁGAI

A Nike Budapest Félmaraton – a SPAR Budapest Maraton feladataival megegyezően - egy összetett, komplex esemény, melynek a kommunikációját már az összetett célcsoport meghatározása is erőteljesen befolyásolja. A szervezők a hosszú, több évtizedes és a külföldi tapasztalatokat is végiggondolva megkülönböztetett figyelemmel kezelik a különböző korosztályú és különböző távokon induló futókat (hazaiakat, illetve külföldieket); a versenyszervezés érintettjeit, legyenek azok a hivatalos szervek, vagy a korábban elsősorban az útlezárásokkal foglalkozó média; a szponzorok; a jótékonyági programok érintettjei; nem utolsó sorban a nézőközönség, és a kicsábításukban aktívan résztvevő művészek, kulturális csoportok.

Futók

A szervező csapat a hagyományos kommunikáción túlmenően – korábbi futók, adatbázis, saját kiadású Spuri Magazin, honlap, média együttműködések, partner honlapok – egy, a BSI által kialakított koncepcióra támaszkodva az eddigieknél szélesebb körben tervezi elérni mind a hazai indulókat, mind pedig a félmaraton leendő nézőközönségét, és nem utolsó sorban megtartani a már futó vagy időnként induló félmaratonistákat.

Mivel a futók 21 kilométeres vagy akár a staféta távjaira való felkészülésről, a versenyen való elindulásról nem a startpisztoly eldördülését megelőző néhány hétben döntenek, őket tavasszal, áprilistól hírlevelekkel, interneten, közösségi médián. Nem elhanyagolható természetesen az az erőfeszítés sem, amit a névadó szponzor többek között a saját közösségi médiáján keresztül fejt ki. A Nike Budapest Félmaraton Párban és Trióban kétfős, illetve háromfős vállalati csapatok (is) indulhatnak, amennyiben ugyanazon cég alkalmazottai. Ezen futók és csapatok „megtartására”, folyamatos kiszolgálására egy külön versenyt is meghirdetnek, amely szerint a 3 kiemelt budapesti futóverseny – SPAR Budapest Maraton, K&H olimpiai maraton és félmaraton váltó, Nike Budapest Félmaraton – közül legalább kettőn indulva a helyezések szerint gyűjthetik az összértékelésben beszámítható pontokat. Akármelyik verseny kommunikációján keresztül elérve a csapatokat megismertetik az egyes versenyeket, kedvet csinálnak az induláshoz. Ezt a programot még szervezettebbé téve a BSI

2010-ben elindította a FélmaratonMániát: egy vagy két naptári éven belül, egymást követő négy (tavasz-nyár-ősz-tél félmaraton) versenyen induló futók teljesítményét külön is értékeli. Az ismert és elismert emberek felkeltik a média érdeklődését, folyamatos tartalmat kínálnak a futóverseny apropóján a média számára – mely gyakorlathoz alkalmazkodva a BSI biztosítani tudja a folyamatos médiajelenlétet, illetve ismert emberek példáján keresztül is inspirálni tudja a nagyközönséget a futásra, a felkészülésre, a versenyen való elindulásra, és nem utolsósorban nemes, jótékony ügyek támogatására.

Klasszikus maraton útvonalán szurkoló nézők

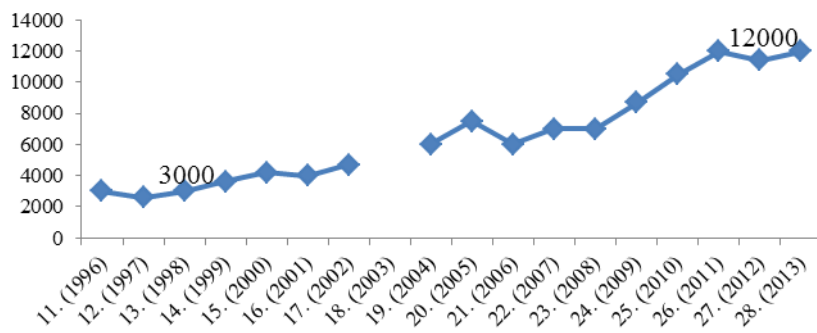
A BSI célja, hogy a hazai sportszabadidős eseményeken, köztük a Nike Budapest Félmaratonon is, az egyre nagyobb számban induló futókon és családtagjaikon, barátaikon kívül hatalmas nézőközönség szurkolja végig és szórakozza át a félmaraton futónap versenyszámain. A BSI a cél eléréséhez vezető utat „Társadalmi Beágyazódási Programnak” (TBP) nevezte el, aminek a segítségével sikerül mind a médiamunkások, mind a hivatalos szervek gondolkodásmódjában egy új, a valós értékeket tükröző pozícióba áthelyezni a futóversenyt, és mindeközben növelni a szurkolói számot. Ennek a törekvésnek egy-egy kis szeletét jelentik a jótékonyági programokra résztvevőként meghívottak is. A BSI leforgatott egy szurkolói filmet annak érdekében, hogy ennek – közösségi médián keresztüli – terjesztése révén szélesebb kör kapjon betekintést a futás és a szurkolás élményébe.

EREDMÉNYEK

		regisztrált indulók száma összesen	Liget Futás	Félmaraton Párban	országok száma	Célba érték száma
1996	11. Nike Budapest Félmaraton	3.000				
1997	12. Nike Budapest Félmaraton	2.600			14	
1998	13. Nike Budapest Félmaraton	3.000			25	
1999	14. Nike Budapest Félmaraton	3.600			31	
2000	15. Nike Budapest Félmaraton	4.200			25	
2001	16. Nike Budapest Félmaraton	4.000			31	
2002	17. Nike Budapest Félmaraton	4.700				
2003	18. Nike Budapest Félmaraton					
2004	19. Nike Budapest Félmaraton	6.000			40	
2005	20. Nike Budapest Félmaraton	7.500	1.000	453 pár	46	
2006	21. Nike Budapest Félmaraton	6.000				
2007	22. Nike Budapest Félmaraton	7.000	600	400 pár		
2008	23. Nike Budapest Félmaraton	7.000			45	
2009	24. Nike Budapest Félmaraton	8.700	2.400	400 pár	52	
2010	25. Nike Budapest Félmaraton	10.500	3.500	450 pár	52	
2011	26. Nike Budapest Félmaraton	12.000				
2012	27. Nike Budapest Félmaraton	11.400			54	
2013	28. Nike Budapest Félmaraton	12.000			65	
2014	29. Wizz Air Budapest Félmaraton					

5. táblázat. Eseménytörténet (forrás: www.futanet.hu)

Nike Budapest Félmaraton

6. táblázat. A Budapest Maraton különböző távokon induló futóinak száma (forrás: saját szerkesztés)

A PROJEKT HATÁSAI, DISSZEMINÁCIÓ

Az 1996-os önálló újraindítástól kezdve egészen 2013-ig a Nike névadó szponzori partnersége mellett szervezett Nike Budapest Félmaraton a magyarországi félmaratonisták csúcstalálkozójává nőtte ki magát (1. kép).

1. kép. Futók a rakparton (forrás: www.futanet.hu)

A minta mindig a nagyvilág elismerten legnépszerűbb, legsikeresebb városi maratoni és félmaraton futóversenyei és annak résztávjaira szervezett versenyprogramjai. A BSI folyamatosan figyeli az újdonságokat, keresi az átvehető mintákat, megoldásokat – amiket mindig a hazai piac igényeihez, fejlődési ritmusához igazít. A félmaratont egyéni indulóként teljesítők száma az 1996-os induló 3.000-es létszámról 2013-ra többszörösére nőtt (7.500). Az összes induló száma pedig elérte a 12.000 főt. A különböző formában teljesíthető félmaratonformációk száma (párban, trióban) is gazdagodott, és a táv mellett 2005 óta a Nike Ligetkör során egy rövidebb (3,4 km) táv is teljesíthető. Lehetőség van csapatban futni, a kétfős és háromfős stafétában különböző távok váltogatják egymást, de valamennyi kihívás elé állítja a résztvevőket. Az egészséges futók mellett természetesen indulhatnak a kerekesszékes és a handbike-os versenyzők is. Noha az évek során folyamatosan bővült a futók létszáma és nőtt a verseny iránti nézői érdeklődés, a szervezők állandó helyszínén, a Városligetben (illetve onnan indulva és oda érkezve) rendezik meg 1996 óta a Nike Budapest Félmaraton versenyeit. Az őszi félmaratoni futónap az ISM majd később a GYISM szabadidőprogramot támogató programsorozatának része. Az eseményszervezés minősége alapvetően meghatározza az egész rendezvény sikerességét. A kezdeti háromezer fős versenyzői létszám

már csaknem meghaladja a tizenkétezer indulót, ami tekintélyes szervezési, koordinálási feladatokat jelent. Az előkészítés, a különböző engedélyek beszerzése, az útvonalak biztosítása, a kiszolgáló területek, egységek és szolgáltatások előkészítése, és magának a versenynek (különböző versenyszámokban, távokon, útvonalakon) történő lebonyolítása, a biztonsági előírások betartása és betartatása mind-mind meghatározza a következő évek sikerét. Az említetteken túl komoly kihívást jelent a szervezőcsapat – különböző előkészítő és megvalósítási fázis igényeitől függő – létszámának a biztosítása és finanszírozása. A BSI állandó munkatársain túl a Nike Budapest Félmaraton napján jelentős létszámban dolgoznak szerződött partnerek munkatársai és önkéntesek, akiknek ugyanolyan pontos, igényes munkát kell végezniük. Az így alkalmilag kialakuló teljes szervezőcsapat hozza létre azt a minőséget, amivel a futók, a kísérők, a nézők – ki-ki a maga találkozási pontján – megtapasztal (2. kép).

2. kép. A rajtnál (forrás: www.mozgasvilag.hu)

Az előkészítés része a futók nevezésének regisztrálása, nyilvántartása, adatbázisban való rögzítése, nem utolsó sorban az időben elindított hírlevelek küldése, információk átadása. Az adatbázis több mint húsz év történéseit tartja nyilván, és jelenti a megbízható háttérrel a futók kiszolgálásához – beleértve a folyamatosan növekvő számú külföldi futókat is! A napjainkban már 65 országból érkező félmaratonisták mind a versenyről, mind az utazásról, szállásról, budapesti lehetőségekről részletes tájékoztatást kapnak a BSI munkatársaitól. A versenyszervezés kihívásain, feladatain túl a Nike Budapest Félmaraton fejlődésének meghatározó tényezője a médiakapcsolatok tudatos építése. Egyrészt a média városi futásról

alkotott képének formálása, miszerint a városi futóverseny nem azonos az útlezárásokból és terelésekből adódó bosszúsággal, hanem komoly sportteljesítmény, értékes szabadidő eltöltés, jó ügyek támogatása és közösségek épülése sarjad(t) ki belőle az évek során. Az imázs átszabásában, a média érdeklődésének felkeltésében és fenntartásában meghatározó szerepe van az ismert és köztiszteletben álló művészek, sportolók, közéleti emberek bevonásának, aktív szerepvállalásuknak. Egy ekkora tömeget (szervezők, futók, nézők) hétvégi szórakozását jelentő rendezvény nem szervezhető meg a megfelelő finanszírozási háttér nélkül. A bevételi források (nevezési díjak, pályázatok, szponzori és kiállítói együttműködések) közül a pályázati pénzekkel mindig nagy körültekintéssel kell eljárni, mert gyakran igen későn írják ki őket, nehéz rájuk ebből adódóan felkészülni. További figyelmet igényel, hogy ha meg is ítélik a pályázati összeget, igen gyakran hatalmas késéssel érkeznek meg a pénzek a szervezők számlaszámára, ami azt jelenti, hogy igen tekintélyes összegeket kell meghitelezniük egy olyan előkészítési periódusban, amikor a többi bevételi forrással érdemben még nem lehet számolni. Nagyon megterheli egy esemény cash flow-ját, amennyiben elsősorban pályázati és támogatási pénzekre számítva szervezi az eseményt. A BSI tudatosan a piaci bevételek arányainak növeléséért dolgozik, ennek érdekében magát a Nike Budapest Félmaratont, a szolgáltatásait, a kapcsolódó kommunikációját, összességében pedig az egész esemény megítélését, pozícióját, imázsát erősíti, fejleszti, alakítja. Kialakított egy szponzori kategóriarendszert, melyben az egyes kategóriákban együttműködő szponzorok tudják, hogy milyen tartalmi és eszmei értéket kapnak a pénzükért és terméknnyújtásukért cserébe. Mindezek mellett a BSI törekszik arra, hogy a szponzorok maguk is különböző szinteken együttműködjenek, közösen fejlesszék a projektet. A szabadidősport, mint tömegrendezvény már többről szól, mint kevés/sok amatőr sportoló saját örömeiről (és a közhiedelem szerint ezért le kelljen zárni belvárosi nagy forgalmú utakat, elterelni hétvégén közlekedőket). Közösségek alakulnak akár a futóközösségen, akár a kísérlőn, és nem utolsósorban a jótékonysági programokon, futamokon keresztül – egyre nagyobb számban a szórakozni vágyó nézők, szurkolók biztatása mellett. A futóverseny átalakult, kibővült egy családi futófesztivállá, ahol az emberek számtalan szabadidős programot tudnak együtt, jókedvűen eltölteni. Mindezen fejlődés motorja egyértelműen az a vízió, amit a BSI vezetése megformált, ami folyamatosan a szeme előtt lebeg, s melynek az eléréséhez – a külföldi mintákat folyamatosan követve, elemezve – kialakítja a következő évek elérendő céljait, és a megvalósításukhoz vezető stratégiát. A BSI-nek az a jövőképe, hogy összesen 4 darab tíz-tízezer induló feletti versenyt szervez a következő években (Az összindulók száma a SPAR

Budapest Maraton esetében 21.930, Vivicittán 15.600, Wizz Air Budapest Félmaratonon 12.500, Balatonátúszáson 10.000, Maratonváltón 8.500 fő). Ha csak a maratoni indulók számát tekintjük, komoly kihívás, egy-egy nap már nem is megszervezhető programok. Ugyanakkor a BSI ismeri a külföldi példákat, például a dániait, ahol összesen 125.000-en indulnak a maratonváltóban, s naponta ötezren versenyeznek. A cél az, hogy öt éven belül egy hasonló eseményt megszervezzék a BSI Magyarországon is.

FÜGGELÉK

Források

Interjú: Kocsis Árpád, BSI ügyvezető, 2014. április 07.

www.futanet.hu

Interjúkérdések

Mik azok a legfontosabb információk, történetek, események, amit a Nike Budapest Félmaraton kapcsán tudnunk kell, tudnunk érdemes?

Milyen célt akar beteljesíteni a BSI a Nike Budapest Félmaraton szervezésével?

Ki a célcsoportja a Nike Budapest Félmaratonnak?

Mik a főbb állomásai a verseny előkészítésének? Mik a fejlődésnek, fejlesztésnek a meghatározó pontjai?

Milyen jövőképe van a Nike Budapest Félmaratonnak és a BSI-nek?

Mi jellemzi a rendezvény kommunikációját?

Milyen főbb pénzügyi jellemzőkkel lehet leírni a Nike Budapest Félmaraton előkészítését, szervezését?

Milyen eredményeket mutat fel a hosszú évek során a Nike Budapest Félmaraton?

Mi az a legfőbb üzenet, amit továbbadna másoknak is?